

26-11-2023 - FØLGEMAIL TIL BYRÅD

Kære Byråd,

I skal på onsdag behandle indstilling om Solrød Fjernvarmes projektforslag om et flisværk ved Havdrup.

Solrød Fjernvarmes har opdateret deres projektforslag. Prisen på flisværket er igen vokset, denne gang fra 115 mio.kr. i august til nu 120 mio.kr. Den samlede pris for udbygning af fjernvarme i Havdrup, inkl. rør og stikledninger udgør i projektforslaget nu i alt ca. 200 mio.kr. Det er en væsentlig investering med potentielt betydelige konsekvenser for fjernvarmebrugerne.

I Fjernvarmegruppen Havdrup har vi fået rådgivningsfirmaet SWECO, der arbejder med tilsvarende projekter, til at gennemgå og vurdere projektforslaget fra Solrød Fjernvarme. Vi fremsender SWECO's notat her, da vi mener, at det har væsentlig betydning for byrådets behandling af forslaget.

SWECO's notat sår væsentlig tvivl om projektforslagets beregninger og konklusion

SWECO peger dels på manglende gennemsigthed, dels på en række potentielle fejl og mangler, der kan ændre beregninger og konklusion.

SWECO konkluderer bl.a. (s. 6-7, vores understregning): *"Der er fundet flere væsentlige potentielle mangler og det er Sweco's vurdering, at disse bør adresseres og potentielt genberegnes før end projektforslaget går til kommunal godkendelse. For VEKS scenariet er der usikkerhed ved anlægningsomkostninger og om de rigtige samfundsøkonomiske nøgletal er brugt, hvilket forventes at kunne have en markant ændring på det samfundsøkonomiske resultat. For luft-vand varmepumpescenariet er det fundet at varmepumpen er overdimensioneret, og at der mangler scrapværdi grundet den lave levetid. Det forventes at en 8 MW luft-vand varmepumpe med 25 års levetid – og dertilhørende scrapværdi – vil være konkurrencedygtig med et 8 MW fliskedelanlæg. Der er derfor tvivl om at produktionsudvidelsen med fliskedelanlægget er det samfundsøkonomiske mest rentable projekt, som det bør være jf. Projektbekendtgørelsen."*

FORS laver el-baseret fjernvarme i Viby Sjælland til lavere pris og afviser biomasse

Konklusionen om at 'luft til vand vandvarmepumpe' er overdimensioneret (og dermed sat for dyrt i beregningerne), understøttes efter vores opfattelse af FORS's fjernvarme-projektforslag for Viby Sjælland, hvor et anlæg baseret på luft til vand varmepumper og elkedel skal producere fjernvarme til mere end 1.600 husstande. Selve produktionsanlægget er anslået til 56 mio.kr. (s. 14). FORS projektforslag er vedlagt til orientering. FORS projektforslag fremstår i øvrigt enkelt og let gennemskueligt.

FORS skriver i øvrigt om biomasse (s.10, vores understregning): *"Fors A/S vurderer, at det ikke er relevant at etablere et decentralt, biomassebaseret kraftvarmeanlæg af flere årsager... For det første er det i forbindelse med lignende decentrale fjernvarmeprojekter ikke fundet samfundsøkonomisk rentabelt at etablere biomassebaseret kraftvarme. For det andet vil en biomassebaseret kraftvarmeløsning stille krav om en længere modningsproces for den konkrete tekniske løsning og indgåelse af betingede aftaler om indkøb af certificeret bæredygtig biomasse. En betydelig anvendelse af biomasse som træflis og træpiller til energiformål er som bekendt omdiskuteret og analyser, bl.a. fra regeringens uafhængige ekspertorgan, Klimarådet, der peger på knapheden af ressourcen og udfordringer med den miljømæssige bæredygtighed. For det tredje vil et biomassebaseret varmeproduktionsanlæg medføre en væsentlig lokal lastbiltrafik med deraf følgende miljøbelastning."*

Anlægsomkostningerne er ikke retvisende

SWECO peger bl.a. på, at de anvendte anlægs- og bygningsomkostninger ikke synes retvisende. Fx er de anvendte anlægsudgifter til VEKS og 'luft til vand vandvarmepumpe' iflg. SWECO umiddelbart sat hhv. 51 og 34 mio.kr. for højt. Det kan potentielt ændre resultatet.

Fjernvarmegruppen skal i tillæg til SWECO's gennemgang pege på, at SFV fastholder anlægsprisen på flisværket på de 19,6 mio.kr. fra seneste projektforslag, hvor der eksplicit stod, at de 19,6 mio.kr. dækkede et *"basisanlæg uden særlige arkitektoniske tiltag"* (s 47 i projektforslag dateret 12. juli). I det seneste projektforslag dateret 1. november fremgår det derimod klart, at flisværket nu skal arkitekttegnes og delvist nedgraves, jf. bl.a. s. 7 i forslaget: *"...dele af værket er sænket 4 meter for at reducere højden ... En del af bygningen bliver med offentlig tilgang ved et rekreativt udeområde i form af en græsbakke... Bygningen indeholder desuden forslag om en større skolestue og mødelokale..."*

SWECO forventer, at dette vil være en meromkostning. Det er gruppens opfattelse, at anlægsomkostningerne i flisværket er undervurderet, potentielt betydeligt. Det er ikke gratis at nedgrave et flis-produktionsanlæg 4 meter eller bygge græsbakker på bygninger. Underbudgettering er til gunst for flisværket og ugunst for alternativerne, men vil i sidste ende ramme forbrugerne i form af fordyrelser.

I hvilket omfang har NIRAS kvalitetssikret Solrøds Fjernvarmes beregninger?

SWECO's notat sår efter vores opfattelse tvivl om, i hvilket omfang kommunens rådgiver NIRAS, har foretaget en egentlig kvalitetssikring af de centrale beregninger og forudsætninger, herunder de forhold SWECO belyser, eller om der i højere grad har været tale om et formalia-tjek. Det bør efter gruppens opfattelse gøres klart for byrådet, hvilke dele af SFV's og JPH's centrale beregninger, som NIRAS har og ikke har efterprøvet.

Konklusion: Der er behov for afklaring og genberegning af projektforslaget, før byrådet tager stilling

SWECO's notat rejser væsentlig tvivl om forslagens beregninger og konklusion, om at et flisværk har den bedste samfundsøkonomi. Der er vores opfattelse dermed ikke grundlag for at byrådet godkender projektforslaget eller sender forslaget i høring, da det er sandsynligt, at konklusionerne efter nærmere afklaring og genberegninger vil se væsentligt anderledes ud, og da det ikke på det foreliggende grundlag kan konkluderes, at et flisværk har den bedste samfundsøkonomi.

Samtidig er der på en række områder ikke den nødvendige gennemsigtighed i projektforslaget, når selv en professionel rådgiver som SWECO har ikke kunnet gennemskue eller genskabe centrale beregninger. Efter gruppens opfattelse lever projektforslaget dermed ikke op til projektbekendtgørelsens krav, § 16, stk. 2, hvoraf fremgår (vores understregning): *"Stk. 2. Økonomiske konsekvenser for forbrugerne, energi- og miljømæssige vurderinger, samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger, samt samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier, som nævnt i stk. 1, nr. 8-10, skal vedlægges projektforslaget i en form, der gør det muligt at se alle forudsætningerne for beregningerne, herunder at genskabe beregningerne."*

Videre proces

Vi ønsker fra gruppens side svar på, hvordan byrådet og Solrød kommune vurderer de mulige fejl og mangler fra SWECO's notat fra samt hvordan disse tænkes afklaret. Herunder om kommunen vurderer, at der er den fornødne lovbundne gennemsigtighed i projektforslaget, og om forslaget er tilstrækkeligt kvalitetssikret?

Byrådet bør efter vores opfattelse sikre et reelt gennemsigtigt beslutningsgrundlag, inden man investerer 200 mio.kr. i en udvidelse af fjernvarmen i Havdrup. Det er afgørende for at træffe den rette beslutning, men også for at sikre tilslutning og undgå mytedannelse blandt forbrugerne. Det nuværende forslag fra SFV opfylder ikke dette. Der bør ifm. afklaring og genberegning sikres bedre gennemsigtighed om de forskellige løsninger, rent lavpraktisk fx bare ved at indarbejde letforståelige tabeller, der på ensartet vis og med klare

forudsætninger, sammenligner de forskellige løsninger ift. de centrale poster om samfundsøkonomi, projektøkonomi og forbrugerøkonomi.

Vi stiller meget gerne op til yderligere dialog mhp. at uddybe ovenstående.

Med venlig hilsen

Fjernvarmegruppen i Havdrup

Bilag: Mulige yderligere problemstillinger

Gruppen har med begrænsede midler alene haft mulighed for at bede SWECO gå ind i nogle af de forhold, hvor vi har fundet uklarhed og mangel transparens. Trods kompetencer på området, har det således heller ikke været muligt for gruppen at gennemskue eller genskabe centrale beregninger på følgende områder, der alle også potentielt kan påvirke den samlede økonomi og konklusion. Disse oplistes her for fuldstændighedens skyld:

1. **VEKS's anlægsomkostning.** Anlægsomkostningen til transmissionsledningen hviler, som vi kan spore forløbet fra tidligere aktindsigter, *alene* på en mail fra VEKS til SFV fra foråret 2023, hvori VEKS på en enkelt linje angiver skønnet til ca. 90 mio.kr. uden yderligere dokumentation. SFV runder skønnet op til 100 mio.kr. Har SFV nærmere dokumentation for dette centrale skøn? Hvilke beregninger fra VEKS hviler det på? Bør disse ikke fremlægges og indgå i projektforslaget?
2. **Varmebehov.** Det er uklart for gruppen, hvorvidt varmebehovet er kvalificeret opgjort. På s. 12 opgøres det umiddelbart til 39.165 MWH/år, idet der dog synes at være summeringsfejl og mangle tal i tabellen, herunder vedr. spidslast. Til sammenligning bemærkes det endvidere, at fx varmebehovet i FORS projektforslag for Viby Sjælland, der omfatter mere end 1.600 husstande (flere end i Havdrup), opgjort til på 32.669 MWH. Overvurderer SFV behovet i Havdrup?
3. **Biogas.** Tilsvarende lægger FORS op til at kunne anvende biogas til reservelast. Det samme ser ud til at være tilfældet i SFV's projektforslag (s.26), hvor eksisterende gaskedler tilsyneladende forudsættes opretholdt. (S. 26, vores understregning: "*Da biogas kraftvarme er en del af referencen med begrænset mulighed for at udvide denne kraftvarmekapacitet og der ikke er planlagt nedlukning, er projektbekendtgørelsens formulering en tilkendegivelse om at der ikke skal regnes på et kraftvarmealternativ.*") Hvordan påvirker dette behovet for at opbygge yderligere kapacitet til spidslast i form af en 10 MW el-kedel? Kunne en gaskedel baseret på biogas helt eller delvis erstatte el-kedel?
4. **Tilslutning og betaling ved evt. fordyrelser/lavere tilslutning.** Det er uklart for gruppen, hvordan de angivne tilslutningsgrader fremkommer, og om de holder. Fx er forudsætningen (s.44) om, at alle resterende storkunder i fase 3-6 tilslutter sig fjernvarme efter gruppens oplysninger usikker. FORS opererer i Viby Sjælland med en starttilslutningen til fjernvarme blandt de potentielle varmekunder på minimum 70%. Tilsvarende er forholdet mellem de 50 pct. tilslutning for at igangsætte projektet og måltilslutningen på 85 pct. (s.17) uklar. Hvad vil det fx betyde for samfundsøkonomi og forbrugerpriser, hvis alene 75 eller 65 pct. af husstandene ender med at tilslutte sig og en andel af storkunderne? Og hvem skal betale meromkostningerne? Har NIRAS forholdt sig til disse centrale beregninger?
5. **Forbrugerøkonomi** (s. 49-52): Vi har ikke kunnet validere de centrale forudsætninger omkring priser pr. MWH. Det fremgår, at varmeprisen som udgangspunkt er identisk på 550 kr./MWh for henholdsvis flisværk og VEKS, men at flis er billigst "*hvis fjernvarmeprisen reduceres*" til 400 kr./MWh. Det er uklart for gruppen, hvordan priserne bag de 400 kr./ MWh fremkommer og hvilke forudsætninger og

usikkerheder, der knytter sig til disse. Herunder er det uklart, hvorfor prisen på 400 kr./ MWH (uændret fra mødet med udvalg og byråd 8. juni) tilsyneladende ikke påvirkes af de væsentlige prisstigninger, der er sket på det samlede fjernvarmeprojekt i Havdrup (nu ca. 200 mio.kr.)

6. **Driftsomkostningerne** i tabel 5.1 (s. 33). Som vi forstår det, opstår forskellen i driftsomkostninger mellem flis og VEKS ved at der er forudsat nettoindtægter i flis-løsningen på 7 mio. kr. årligt, mens der er nettoudgifter til de øvrige alternativer. Det er som vi forstår det en utraditionel metode (uagtet at JPH efter et oplyste har drøftet den med Energistyrelsen). Hvor sikker er metoden? Hvilke usikkerheder knytter sig til den? Har NIRAS valideret den?
7. **Følsomhedsberegninger.** Der bør efter gruppens opfattelse laves yderligere følsomhedsberegninger herunder på, hvad en 20 % stigning i flis kontra et 20 % fald i el-priser vil betyde; også selvom det ikke er et krav i Projektbekendtgørelsen, da det er relevant ift. at vise sårbarheder ved projektforslaget ift. flere af alternativerne. I forslaget findes denne relevante beregning ikke.
8. **Længere levetid på VEKS-løsning.** Der er væsentligt længere levetid på en VEKS-løsning end på et flisværk og de øvrige alternativer, ligesom mulighederne for at imødekomme evt. stigende varmebehov i Havdrup ved udbygning lettere vil kunne håndteres via VEKS. Uagtet at dette ikke tæller med i de samfundsøkonomiske beregninger, bør dette efter gruppens opfattelse indgå i sagsfremstillingen til byrådet.